

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

Р І Ш Е Н Н Я

**щодо проекту Закону про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України
щодо удосконалення порядку надання згоди на затримання та арешт суддів
(реєстр. № 3208 від 2 жовтня 2015 року)**

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо удосконалення порядку надання згоди на затримання та арешт суддів (реєстр. № 3208 від 2 жовтня 2015 року), поданий народними депутатами України Князевичем Р.П. та Романюком Р.С. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою удосконалення окремих положень Регламенту Верховної Ради України шляхом доповнення положення про те, що подання щодо судді Конституційного Суду України, судді суду загальної юрисдикції про затримання чи арешт ініціюється відповідно і повинно бути підтримано і внесено до Верховної Ради Генеральним прокурором України (виконувачем обов'язків Генерального прокурора України).

Законопроектом запропоновано внесення змін до Регламенту Верховної Ради України в частині положень, що стосуються процедури притягнення суддів до кримінальної відповідальності, затримання чи арешту.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України Комітет виходить з наступного.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Положеннями Регламенту Верховної Ради України не визначено, які саме обставини мають враховуватися при вирішенні Головою Верховного Суду України питання про підтримання та погодження подання про надання згоди на затримання та арешт судді. Водночас, оскільки процедура затримання та арешту врегульована Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України), Голова

Суду, щоб попередити необґрунтоване затримання чи арешт має керуватися вимогами статей 177, 178 КПК України, якими визначено мету, підстави застосування запобіжних заходів, а також обставини, що враховуються при їх обранні.

Такий механізм звернення до Верховної Ради України під час досудового розслідування у кримінальній справі з поданням про надання згоди на затримання чи арешт суддів, в особі прокурора, Генерального прокурора України, (виконувача обов'язків Генерального прокурора України) є проявом виконання державою Україна своїх зобов'язань щодо захисту прав осіб, передбачених Конституцією та міжнародними договорами, що ратифіковані Верховною Радою України.

Системний аналіз статей 55, 121, 124, 126, і 129 Конституції України, відповідних норм КПК України, якими передбачено судовий контроль при вирішенні окремих питань, пов'язаних із тимчасовим обмеженням конституційних прав і свобод людини і громадянина, дає підстави для висновку про те, що ініціювання питань затримання чи арешту на стадії досудового розслідування у кримінальному провадженні відноситься до компетенції органів прокуратури.

Водночас звертаємо увагу, що Генеральна прокуратура України у своєму листі щодо обґрунтованості і доцільності прийняття запропонованого законопроекту висловила свої застереження та вважає запропоновані зміни неприйнятними.

Аналогічні пропозиції висловив Голова Верховного Суду України та зазначив що законопроект потребує доопрацювання з урахуванням висловлених пропозицій щодо обґрунтованості і доцільності прийняття запропонованого законопроекту.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку висловило зауваження до Законопроекту, які втім не стосуються його невідповідності нормам Основного Закону України, та пропонує прийняти Законопроект за основу з урахуванням висловлених зауважень.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до Регламенту Верховної Ради України узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо удосконалення порядку надання згоди на затримання та арешт суддів (реєстр. № 3208 від 2 жовтня 2015 року), поданий народними депутатами України Князевичем Р.П. та Романюком Р.С., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ